

Ese de două ori in septembra: Joi-a si Duminica; era cindu va pretenie importanta materialor, va esă de trei său de patru ori in septembra.

Pretul de prenumeratii.
pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diametru de anu	4 fl. v. a.
" patru	2 fl. v. a.
pentru Romania si strainata:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
" diametate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratii se fac la toti dd. corespunzatori ai nostri, si de adreptul Redactiei Stationsgasse Nr. 1. unde sunt a se adresa si corespondintele, ce privesc Redactia sa, administratiunea seu speditura catre v. nefrancate, nu se vor primi, eracete anotimpul nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatii interesante private — se responde căte 7. cr. de linia; repetările se fac cu pretiu scadute. Pretul timbrului căte 30 cr. pentru una dată se anticipă.

Pesta, in 17 iuliu n. 1872.

Amintiriamu in nrulu precedente, că in *Francia*, la ordinea diley este *marea operatiune de creditu*, pentru acoperirea imprumutului de *trei miliarde*, (si pare-ni se *dubne sute de milii de franci*,) spre impacarea némtului, ca se ese, se-si retraga ostirile din sacrulu pamant.

Venim a spune cetitorilor nostri, că — in mai putinu de trei dile, intrăga colosală suma să aratatu nu numai acoperita, ci chiar intrecuta. Diumetate să angajati a subserie singuru *Parisulu*, din *Belgia* s'au insinuat 1200 milioane. Astfelui numai *Francia* si *Belgia*, va se dica numai natuinea genetica francesa ofere aproape 4 miliarde!

Unde mai este astfelui de națiune?!

— unde astfelui de tiéra ca *Francia*?

Ieri batnta, trantita la pamant, tavalita in sangele a sute de milii din fiii sei; orașele si satel ei cele mai frumose ocupate, depredate si devastate; diumetate din teritoriu ei dritpitu sub piciorulu barbaru alu șredelor inamic; insasi capitala, *Parisulu* celu mare si maiestosu, — peritoriu de fome, dupa aceea derimat si prefacutu intr'o mare de focu si

e si astadi — in manile republii de omenia si moderati — *injlo* si se bucura de unu creditu cum nai pomenit, cum — devinge si devastatorul seu barbaru, la potere sale, indesertu ar caută

ersi. Rédica-te, o *Francia*, maic'a spirala vertutilor si a genielor! Re, maic'a, pururia juna incantatória abile! Intaresce-te, sufulta-te si ti érasu lóculu in fruntea Europei; ulu intr'o popora, si comanda pigi tei antagonisti demoralisati si iati, comanda-li respectu de dreptate si umanitate! Redica-ti vócea decisiva si apera pre sor'a ta ces duioasa de la Dunare si Carpati — de canii ce o incungiura si cari s'au apucatu sè o omóra — pentru că te-a amiatu, te-a adoratu si plansu in caderea, in unenocirea ta, mai multu ca ori cindu alta data si ca ori cine alful! Rédica-te, *Francia*, si mantuesce Europa de potopu demoralisare si brutalismului — ne mai pomenit, — de barbarii si rusea secului alu XIX! —

Multi dintre conatiunialii nostri — pote nu ne vor fi priceputu, sub timpul resbelului francesu, că de unde, pentru ce causa atâtu de multa noi am tienutu la *Francia* si ne-am superat pentru cadera ei.

Atadi — dora vomu fi justificati, dora ne va pricepe fie-cine. Am cunoscutu noi lumea ce are sè urme, sè-i ocupe locul, sè remana de a supr'a dupa *Francia*; am sciu pre bine, că potopu cinismului si brutalismului nemtiescu are sè se restogolésca a supr'a nostra; amu prevediutu noi că domnii aristocrati unguri au sè se faca si asta data ca si mai nainte pururia — *uneltele, calul poterei brute contra poporului*; cu unu cuventu: mintea si inim'a ni spuneau, că are sè fia „*vai de România*“ in ghiarele dusmanilor umanitatei si ai romanismului!

Dar — bunu este Ddieu. *Francia* va invetiā a fi mai bine calculatória, mai bine cunoscatória de adeveratii amici si adeveratele sale interese. Nenorocirea ne-a facutu mai aproape, mai bine, cunoscuti. Vîu este Ddieu si firma credinti a nostra in elu! — *Redicarea Franciei* — *scaparea nostra de verire*. —

Thiers, presedintele Republicei francese, pre tota din'a seceră căte unu triumfu alu inteleptunei, elocintiei si energiei sale republiane. In adunarea natională de *Versailles* se desbate de septembri bugetulu; *Thiers* la tita ocașunea ce i'sa datu, a pasit u la tribuna si si-a sperat convictionile sale cu o dibacia si resolutiune — nu de omu betranu, ci de jude, si — purură i-a succesu, prin ajutoriulu stangii republicane, a devenit invigitoriu. La aceste ocașuni, a nume *ieri si alalta-ieri*, elu érasu a datu cea mai vîua spresiune *aderantie sale la Republica*, pe care unic'a, firesce moderata, o tiene fericitória pentru *Francia*, — spre mare indignatiune a dreptei monarchice, — care insa astazi e fora radiemu in tiéra. —

In sferele diplomatici astazi cu multa staruntia se discute cestiunea alegerei de *papa*, dupa reposarea lui Piu alu IX. Se dă cu socotela, că santulu parinte infalibilu, condusu ca de rondu — de iesuiti, dejă s'a ingrigit u de o alegere straordinaria a succesorelui seu „*presente cadavere*“, adeca indata dupa mórtea sa, cu es-hiderea influenței straine, a nume a primelor poteri catolice. Acésta eventualitatea diplomati'a ar dorit a o proveni si paralisa *Italia, Francia, Spania si Austria* sunt aci mai de aproape interesate; dar *Bismark* — propriu este „*diabolus rotæ*“, carele lucra la spatele acestor'a. —

Genialulu nostru Ministeriu magiaru é a inventat o noua fericire pentru patria si popora. Elu a creatu o noua machina in statu, unu nou organu burocraticu alu seu, adeca: o comisiune stabila pentru prepararea de legi. Am disu destulu. Nu se mai afla aiuria; va se costa vr'o 50 de milii de fl. mai multu pre fiecare anu; vr'o cătăva protegiati ai domnilor vor se afle aplicari bune si frumose: ei si ce mai vremu?!

Numerulu deputatilor alesi in *Ungaria* si *Transilvanía* se urca dejă la cifra de 378; intre acestia sunt 236 deakisti si 142 opositionali.

In orasulu *Hategu* romanii, activisti si passivisti, se unira si alăsera pre dlu *Elia Mecelariu*, imputenindu astfelui cu unulu nrulu contrarilor nostri nationali. D'alta parte *Nassaudenii*, cei mai puri romani din intrăga tiéra, alăsera guvernamentalii, intr'unu cercu pre advocating din Pesta *Csery* unguru, ér in ce-pa laltu, pre — mai scie Ddieu cum ilu chiama!

Vedi — ast'a e passivitate, logica, morala, cu unu cuventu politica natuinala! Dar despre acésta vomu vorbi curendu a nume. —

Din suerele politicei mai nalte.

Cam de multu, dar a nume de cindu la noi, in fericit'a monarchia gómena, valurile undelor reactiunari magiare dedera oblu nevala a supr'a nostra ca sè ne inghita, — cu totulu am parasit u regiunile politice-diplomatici superiori. Firesce; cindu omulu in cas'a si famili'a sa este atacatu de o mare neaste, pucinu pote sè se mai eugece si ingrigescu de nepaste mai indepartate, macăr chiar de ar fi aceleia si mai mari! Dar — cu nepastea nostra acum dejă ne-am cam familiarisatu; — sciti ca si condemnatulu la mórtu, cu sentinti'a sa, pre timpul cătu ea este in apelata! Astfelui fiindu, si noi căte o data ér ni mai indreptam ochii si spre regiunile mai nalte, mai indepartate.

De unu timpu incocci, si a nume de cindu cu planulu, dejă definitivmente statoritu, alu caletoriei Imperatului-Rege austro-ungurescu la Berlinu, pre viitor'a luna a lui septembrie, — priu multe foi nemtiesci, despre cari se scie cu stau sub influențe diplomatici si primescu inspiratiuni din cancelariele dumnedielor din Berlinu si a satelitoru loru din Viena, —

resufla opiniuni, splicatiuni si indegetări politice-diplomatici de cea mai mare insemnetate, cari — cete si regete, totu nu ni dău alta deslucre, de cătu aceea, că — si in acele regiuni se planuescu mari pericole pentru noi, preste totu — pentru poporale din Oriinte.

Noi — eu multi ani inainte, inca mante de resbelulu *prusso-austriacu*, si — érasu la incepitulu resbelului *prusso-francesu*, am aratatu si splicatu, cum proprie aceste resbele sunt numai preambule resbelului celui giganticu, ce are se nume in Oriinte, pentru Oriinte.

Germania cu cultur'a ei prevalinte, cu industri'a ei desvoltata si cu poporatiunea ei, ce nu mai incap in cadrul ei istoricu, tinde a es'i spre *Oriinte*, a roi, cum am dice, a ocupá manușele campi, inimensele visterii ale alpilor si — enorabile piatie din Oriinte; — totu de o data — a desparti in dôue si a paralisa *marea slavica*, ce amenintia Europa cu cutropire; — astfelui a-si asecurá egemonia in Europa si prin acésta a predominiu lumea!

Ací noi am prevediutu si prevedem tu mai multu — marele periclu ce ne amenintia. Din acésta pornire — economică, politica si natuinala a colosului germanu — deducem tu totu reulu, totu nepastele si desastrele nostro de astadi, totu pericolulu, totu ingrigirile nostroventu viitoriu.

Ací este punctul, unde noi pre dd. magiari ii prindem tu perfidi'a si tra-darea „in flagrantu“, aci art XII. din 1867, devine unu coscugu pentru natuinalitatea nostra si cea magiara de o potriva; aci noi, in perplexitatea nostra, apelam la poporulu magiaru si i dicem: nu dati frêu, nu lasati ca dd. vostri sè ne vendă si ucida si pre noi si pre voi! — Ací este, unde noi stam si indignati si plangem tu retacirea fratilor nostri ce s'au intovarastit domnilor magiari de la potere, spre a inainta pericolulu de perire a natuinalitate! Ací este punctul, unde noi am dorit sè ne pricépa micu si mare, de la *Dunare* si pana la *Nistru*, de la *Tisza* si pana la *Marea-negra*!

Cine — acésta mare dorere si ingrigire a nostra no' pricepe, cine aci nu consente si nu conlucra cu noi, acel'a — nu e cu potintia sè aiba minte si inima, semtiu si onore de romanu!

Dar — ne-am indepartat de la firu. Sè revenim.

Mai dilele trecute, „Hamb. Corr.“ publică unu articlu, alu căruia cuprinse stilu si maniera, face pre cunosceteri se creda, că — este de a dreptulu din con-piulu principelui *Bismark*. Alu acestui articlu scurtu intlesesu este:

„Russia, ori cătu noi — sinamagindu-ne am dorit sè ascundem, se semte pericolata in scopurile ei prin intarirea nostra, prin invingerile armelor nostru. Pacea nu se poate asicură, de cătu prin strinsa legatura intre *Germania* si *Astro-Ungaria*. Pentru ca acésta legatura sè fia firma si eficace, noi, nemitti, trebuie se sprinținu si naintam interesele *Astro-Ungariei in Oriinte*! — Eca solidaritatea nostra, pentru carea *Franciscu Josif* vine sè face vediut'a sa in Berlinu!“

Cari sunt interesele austro-magiare in Oriinte, diplomatulu némtiu nu ni spune; dar — cine va fi atâtu de simplu a nu le pricepe?

Interesele acestea le vedem tu afirmandu-se de ani cinci in Oriinte — pre facia asia-dicendu. Cine n'a observat in curcarea referintielor, impedecarea desvoltatiunei libere si liberali si natuinali —

in Romania, si incercarea de asemenea si in Serbia? Si ce altu scopu ar fi aci, de cătu, pentru de a slabii si — successivitate, pre cale pacifica, a cuceri acele p. ora si tieri vecine din Oriinte, astfelui d le prepară pentru Germania!

Intelepti mari, intrădeveru sunt acesti domni diplomiati nemti si unguri; dar — pare-ni-se că, nici cei muscali nu sunt tocmai prosti; pricepu si acestia, de ce se lucra, si — conflictulu predistu de noi, sicuru si neaperat u va urmă, si ungurulu — in totu casulu o sè sôrbazam'a. Tieneti minte! Dorere că — nu spre folosulu nostru, alu romanilor, ci tocmai si atunci totu spre espunerea noastră! Par' că acestu nému — de candu e, numai spre nefericirea umanitatii si specialu a poporului mai aproape interesate — a fostu si a traitu! —

Ludovicu Kossuth,

Marele barbatu alu natuinali magiare, alesu de deputat in *H. M. Vásdrhely*, cu datusu din Turinu, 10 iuliu, adresádia o epistolă catra presedintele comisiunii electorale, pre care ieri o publică mai autaiu „*M. Ujság*“ — apoi dupa elu mai tôt celolalte foi din capitale si prin care dlu Kossuth respica motivele pe care nu pote, nu i este iertat sè prima mandatul la *Diet'a ungurésca*, pre cătu tipactulu dualisticu, cunoscutul art. de lege de la 1867 este bas'a de statu a patriei sal-

Estragemu numai căteva mai mari tesuri, dintre cele-ce Kossuth accentuádi in sta privinta si cari pre deplinu convinti. Ce noi ocasiunalmente intonam' va de unde se vede, ceci niunile, ingrigirile privintia, nu se să se scorsu stre natuinali, c. c. voruri semti de toti patriotii nepreocupati, de vintuinalitate sè fia ei.

Kossuth scrie:

„A mea seriosu pregeugetata convinte, că capitulatiunea dreptului public in *Diet'a* de la 1865/7, dupa impregiurările de atunci, foră destulu motivu constringatoriu a primit'o, stă in contrastu neimpacabilu cu dreptulu de statu alu patriei; falsifica conditiunile sub cari coron'a Ungariei s'a investit u casei abisburgu-lotaringice; — contradice pretenziilor si oblegamintelor internatiunali ale natuinalitei nostre; imple de suspiciune a supr'a nostra pre vecinii nostri, de o parte, ér d'alt'a, face urgisit u numele de magiaru naintea loru; in intrulu tierei — tórnă oleu in foculu patimelor si din compatrioti facé dusimani; in locu d'a incheagă, sparge si desbina; in locu d'a intari, slabesc; in locu d'a ni inmultit amicii, ni sporesce numerulu contrarilor; astfelui plamadesce — pre timpulu de fatalitate — imparechariale!“

„Ér in consecintiele sale acelu pactu de la 1867, a redicatu din titiene principale fundamentali ale constitutiunei ungurescii; atâtu politic'a legalatiunei, cătu si a administratiunei a terat'o in directiunea falsă; sistem'a economiei nostre de statu a pus'o sub o presiune amortitoria; vateama geniulu natuinali si fortiandu ni impune interesele sale; impedeaca desvoltarea democratica; portandu in gura parlodelor, lucra la reactiune; din responsabilitatea ministeriale a facutu omnipotenti a guvernului; din forma parlamentaria a constitutiunei a fabricat u masca pentru absolutismu, carele sub acésta masca pote se cutodie ori-ce căci majoritatea pentru interesulu partitelor — le apróbă totu; coruptiunea a facutu in administratiune de sistema si prin acésta a gangrenat moralitatea natuinali intr'o măsura insfiratória! — astfelui a adunatu si aduna intr'ogramada materiale inflamatorie cari in altiu analise, la casu de unu atacu in afu, o sè ieboasesca intr'u resbelu civilu-social, —

num' intre carele atacului din astăzi, ori din care imprimă parte ar veni elu, o să afle sprințire, și prin desvoltarea impregnărilor o să aducă în celu mai mare pericol viitorului trecut!

Acestea — dice Kossuth că i au fost par-

subi mese de la capulu locului despre pactul dualistic, și de cind acel s'a încheiatu, nu s'a în-

desl. templatu nemică, ce ar fi în stare a-lu face să-n

stern modifice aceste opinii; din contra, cele ce s'au

conf. intemplatu, totu mai multu i-le-au confirmat!

Memorabilu!

Mai alalta-ieri, în 9 iuliu, se desvalui cu multă pompa și intre aplausurile diecelor de Babini de popor — în valea Lahn langa Nassau secr. în Germania, monumentul redicat celebrului

barbatu politiciu-natiunale b. Stein, unuia din

facente și matadorii natiunei germane, caror se atră-

de mai vertosu cultură, libertatea, gloria și presidiatatea germană de astăzi. — Monumentul

dăr. este o statuă escalinte, a marcelui barbatu, de intră marmure albă de Carrara, și s'a asiediatu în numită vale, ca în loculu nașterei lui Stein.

(1757.) La solenitate au asistat numerate

de persoane din fruntea societatei, intre atele și Im-

peratulu si Imperatés a Germaniei cu fiiul loru,

dulu principale de corona. — Stein a fostu acelu bar-

rep. batu ilustru, carele — acum 80 de ani a incep-

putu a predică și a intită emanciparea și cultu-

a și înarmarea generale a poporului; dar pre-

care intru inceputu — conturările lui nu po-

adurteau să-lu pricépa, er clasele mai nalte, cari l'u

respiricepeau, l'u tienau de periculosu și-lu per-

rea decutanu și paralizau intru tóte; elu ca și toti

atare omenei mari, a suferit multu chiar de la ei sei;

tulua însa ivindu-se pericolul celu mare, calamitatea

comuna prin rebelele următoare din revoluționea

de r. franceza, Stein a fostu cautat și redicat, pre-

cum pururi se intempla cu omeni mari! Dar

măsă abia se facea pace și se imparea delaturatu

dim. pericolul, — Stein er devenit datu la o parte!

Astfelui elu de duoue ori a fostu ministru cătă

de pre unu timpu si — curendu er demisiunatu si

5, 33, 34 datu uitare! — Cu ocasiunea acestei solo-

pletări, publicistică nu pote a nu aregat gigantale

se pri gresu ce de 80 de ani a facutu Germania

unatru caldea, indegetata de Stein. Asia buna óra,

er — anguru, carele pre atunci abia avea

presie! * 1882, astadi are 218 totu fe-

eu con 1982 de classe, intru cari se

culura la unu teneretu in nrū

mai de 49.446 ulu barba-

pana i tem 1982 — Éta

briloru, a ce inscă 1982 de spiritu

Reuniun 1982 de spiritu general uile loru

scopu cu năriu și apremuntu! —

despre 1982 a natiunitilor in vii-

bri or in cor

Natiunitilor in vii- ori a dieta.

Temisióra, 3/15 iuliu 1872.

partea astăzi titlulu unui articolu din „D.

Ztg.” cu datul din Pesta 3 iuliu, reproducus

in „Temesi. Ztg.” care de unu timpu. in ceci,

dimprenau cu sôr'a sa „N. Tem. Ztg.” cu tóte

ca traescu in discordia cea mai mare si redac-

torii loru intre sine se batu prin cafenele, facia

de noi romanii se intrebu a reproduce si a scrie

artieli cari de cari mai batjocuritori si injuriosi

contra nôstra, si cari trebue să indigneze pe

șie-caro natiunalu, teritru de patim a corrupti-

uni. Acestu articolu ne-a indignat int'atâz, in

câtă nu ne potem retine a nu-lu reproduce,

pentru de a-lu face cunoșcutu publicului nostru;

mai vertosu pentru ca să vîda acei romani, cari

amagiti de dd. magiari, au alegat in castrele

straine si au tratatu caușa natiunitilor nô-

stre, se vîda, dicu, ce servitul bunu au facutu

nemtilor si magiarielor, si cum li multiamescu

acestia pentru atâta bunetate!

„Resultatul alegerilor prezente”, — dice corespondintele, — „va produce o lucrare in cele mai diferite directiuni schimbându relatiunile politice ale Ungariei. Cabinetul si locatiunile partidelor, opulu de reforma si libertate, ideia in legalatiunea ungurășca, cestiuile de dreptu ale statului, si o multime de cestiuile speciali, se vor atinge însemnatu, in modul celu mai eficace prin acestu resultatul. Tóte aceste momente merita o delucidare mai cu de a adinsulu si in decursulu septembriei loru mai de aprópe se va afila spre acéstă destulă ocazie; pentru acuma vreau numai a indegetă la i-flintă, ce va essoreja resultatul alegerilor a supră „cestiunei natiunitilor.”

Acéstă cestiu, s'a privit pan' acuma și ea mai grea si mai colțuroșa in patria ungarășca si pote nu foră dreptate; căci mai că nu este statu cultivat in Europa, care ar ave-

mai înprestribătă abundantia de natiunitati ca tomai Ungaria. Siepte limbi se vorbescu intre Carpati si Pôrt'a de feru, siepte diferite natiunitati locuiescu albi'a Dunarii si a Tisei, — natiunitati ce nu apartinu nici măcar la aceasi rasa de ómeni, si in cultura si moralitate, ba pote că si in capacitatea de cultura sunt tomai asiă de diferite ca si in limba, religiune si calitatele fizice; firesce că astfelu divergintele elemente nu se potu mesură cu cota.

„Némtiulu plugariu oanatienu, care elocă banii sei in acti, fundédia casse de pastrare si de creditu, tiene trei ori patru diurnale si trame po fiiul seu si de nu ar fi alt'a de cătu plugariu, in Germania si Francia in „vandra”, firesce nu se pote tractă ca si valaculu satenu ardelenu, care nu scie ce e cota, si firelli, alu carui nutrimentu este laptele de capra si panea de ovesu, si care candu vine ca recrutu in milita, in timpul de antaiu lasa neatinca carnea menagiului, pentru că elu nu a mai mancatu nici o data asiă ceva.”) De si nu există asiă gigantice contrastu, ca si între acești doi estremi, totusi o poternica diferență este intre violiniculu si intiegintele magiaru protestant din districtulu Jazigloru si Cumanilor si intra slovacii Carpatiloru, ²⁾ cari in singurătate colibă, in selbatică lume muntoșa trăiesc din tajarea lemnelor si din facerea carbunarilor.

„Legile, ce pentru unu poporu sunt bune, vor remané inca multu timpu nepotrivite si neamerasute pentru altul, (— da, daca vor fi mai multu rafinate de cătu drepte. Red.) si pana una natiunitate prin diligentia si abilitate naturale se va fi redicatu la o cultura progressiva si la o mai nalta bunastare, trebuie ca cea lalta să vegeteze in lipsa si nesciintia. Rivalitatea, pism'a si nemultamirea nu se potu incungiură in astfelu de impregnări, si inteleptiunea de statu (cea magiară?) aci va semni greutăți mari intru deslegarea problemei sale, carea in principiu constă in aceea, ca să oblesca contrastele si să faca posibila tuturoru cetățenilor de statu din tiéra, a vetui cu asemene comoditate; ³⁾ si cu tóte acestea nici astadi nu se află in stratele cele mai de diosu ale poporatiunei tierene unguresci cestiu de natiunitate. (Ore? si totusi vi e

) Auditii domnilor desertori ai natiunei romane, cari ati radicatu cornulu némtiului si al magiarului in contra nôstra, auditii cum vi multiamescu acestia, pentru maréti'a acesta faptă a vostre! Ore nu vi se aprinde facia de rusine, candu vedeti atâta entenția? Noi cunoscem Ardelul, dar nu scim nici unu tenu alu lui, unde romanii se trăiesc cu pita de ovesu; scim acéstă numai despre magiarii secuini in scănumul ciucului in secuine. Da, romanul mananca lapte de capra, de óia si de vaca, cu mama-liga, si e mai frumosu la facia, mai sprințenă la statu, mai blandu la cuitatura si mai abile de cătu voi nemtilor si magiarielor, cari ve nutriti cu carne casi hienele si tigrui. Dar nu striga tomai nemti vestri din Germania ca ati retacit, facandu din burtele vostre momentu pentru cadarele animali! In mancarea de carne tieneti voi cultură si vitalitatea magiară! si pentru că romanul din instinetul seu celu nestricat de veninulu vostru, nu pre mananca carne, voi ilu inferati de prostu! O misie de voi! Dar ore cine trage plugulu si carulu? Leulu, tigrulu, hien'a, cari mananca carne si sange casi voi, ori boulu, calulu si elefantulu, cari nu mananca carne? In daru vandraliti prin Germania si Francia, daca nici atâta nu sciti! Si DTa, dle corespondintele, ai amblatu prin Ardelu, n'ai vediut casele Secelenilor, Rosinarenilor, Selișcenilor, Vinerenilor s. a. a. desi' acestia nu vandralutesc prin Germania si Francia si citesc numai icelioia căte unu diariu? N'ai vediut regimete ardelene constatatările mai numai din romani, ca nisces bradi de trufă, cari, precum ti place a dice, lasa carnea menagiului neatinca, dar apera di apelulu, la care a jurat, cu viéti' sa. Auditai de eroismulu loru la Magenta, Custoza si chiar la Sadova si Chlum, unde carniții dtale au pusu basman' alba in baioneta! Acestea — realități si positivități, nu flăcări si mintiuni ca ale istoricilor vestri platiti, de căci avé semtiu de dreptate si de onore, te ar face să te riusină de a mai barbi.

Report.

) O nebuniloru! Cugetati voi că cu barfele de acestea veti detrage din vîdă' a barbatilor nostri, voti micsiori stim'a ce amu avutu si avem astăzi si mai multu catra densii! O, reu' se insielati! Nu prin paresirea poporului nostru, nu nici de cătu, căci elu nu este, nu pote fi atâtu de neingratu catra binefacatorii sei, ci prin forță brutală a vostre, prin corruptiunile vostre, prin promisiuile vostre celor flamendi după avut' si setosi după demnitati, vi se pare că ati invinsu si vi faceti iluziuni de indestulire! Nu s'au alesu doi dñi Mocionesci in comitatul Aradului prin indolintă a partisii deákiane, cum vi place a ve exprimă, ci prin amóreas poporului necoruptu de voi, si de aicea, onore lui si conductorilor lui! — Batjocuritoru voi pre alesii vestri cătu vi place, plătitu pe necredinciosii tui ai natiunei nôstre, (daca se mai potu numi tui, in locu de cani si sierpi!) ca să defaime si să strige in contra dloru Mocionesci si Babesiu, — acestor a nu li strica nimică. Ei sunt angerii poporului apesatul, ei sunt osulu in gutulu vostru, pe care cu tóte barfele si momelele din „Reform”, nu lu' veti poté inghitii nici odata. Noi tomai acumă li aprindem lumini si tamaia, éra multiamitoru posteritate li va redică monumente vedeante, pe cari noi astăzi le portăm numai in inimile noastre cele sdrobite, posteritatea va blasphemă pe cei ce au grațu reu' a supră loru. — În urma vă, filoru recatitii ai natiunei nôstre, cari din reuința ori din ambiciunea desérta, ori din pismă personală, ori din seducere si prostia, ati datu ajutoriu contrarilor vestri, cari redandu cornulu, au devenit la atâta audacia, de ni batjocurește intrăgă' natiune, ne punu in rendu cu dobitocele, — vă vi aducem a minte de fabulă, in carea pudurea se plangea catra secură că o tăia si pustiescă atâtu de

Report.

) Acii locuitorii in mediul stesului Ungariei, si acestia intre muti! O, neru' natiune corespondintele, ce mai asemănări fac!

) Da! apesati-po cum ne ati mai apesati, batjocuritoru-ne scol'a cum ati inceputu, respingeti-ne de la cultura universală prin introducerea limbii magiarie in tóte institutele superioare invențiamente, apoi scrieti si no insultati, căci batjocur'a totu in facia vostre cade. Si cum vreti să obliți contrastele si să faceti posibile o asemenea viéti in statu, daca voi ni negati limb'a, numai ca să vi ascuratii domni' a presta noi!

Report.

fica de ea, ca diavolului de tamă. Red.) Dr. Ljudevit Gaj a astăzi in anulu 40 cestiu de ilirica si reactiu a crescent' mare, cu multă ambre; astăzi de statul nostru inventatulu pan-slavismu apucă asemenea din coci, si vre-o trei séu patru ambitiosi fantasti, de o forte dubioșă origine valaca, formara asia numit'a cestiu „daco-romana”!⁴⁾

In diet'a trecuta amu avutu reprezentanti si procurori pentru tóte cestiuile acestea. Vincentiu Babesch, carele bucuros aude a fi numit „Babesiu,”⁵⁾ si patru Mocionesci, au fostu oratori valachilor; Mileticiu si Pavloviciu an reprezentat pe serbi, Vilhelmu Tóth de Paulini, s'a gerat ca representantele de atâta si atâta milioane de slovac; numai rutenii, de candu Dobranzii a cadiutu cu pompa. n'au avutu aperitorii in parlamentul anilor 1869-1872. Celu mai însemnatu lucru este, că fie-care din acești oratori ai intereselor natiunității, a afirmat despre sine, că elu reprezintă totu populu ce numeroase milioane. Acestia n'au lipsit a sberă la tóta ocasiunea, si cine ascultă frasile loru, trebuia să crede că tóte sunt adeveriri, că Ungaria se află in preser'a unei crancene luptă la viția si mòrtă — intre apesatele natiunității si intre magiarii stepanitori.⁶⁾

Alegerile au dovedită că tóte aceste cestiu de natiunitate susau numai in fantasii a concernintilor alarmatori. V. Tóth de Paulini, singurul reprezentant alu slovacilor in diet'a trecuta, a patit'o ca si rutenul consorte alu seu de asemenea opiniune Dobranzky cu trei ani mai nainte; in trei locuri candidat, a cadiutu in tăi locuri cu cimpone si trambitie Redactorulu făcă slovace panslavistice si „Narodny noviny” Bolzla inca n'a potutu capătă vr'un mandat. Vincentiu Babesch a fostu pusu naintea usiei cu batjocura si rusine in tóta cercuire de alegore; din patru Mocionesci au fostu alesi doi in coto Aradului prin démn'a de înfruntare indolintia a partitei deákiane: Mileticiu, regelui Mileticiu insusi a trebuitu să vîda că in imperiul seu Basahidu, din credinciosii alesii după alesii serbi, mai totu atâta au votat contra lui căti pentru elu.⁷⁾

) Te insiel, dle corespondintele. Acestă cestiu se desvălu firește de sine si vi va sparge capulu, in cătu nu o veti pricpe si nu o veti sci manajă la timpu spre binele vostru si alu nostru! — Report.

) Risum teneatis! — Ce prostoleu mai este dle corespondintele. Nu se înălță' vîndrul' ai prim Germania si Francia, ca să sească și care are limba si literatura, trebuie să aiba si ortografiă, si că ea e la voi sch, la noi romani, după a nôstra ortografiă si siu.

) Barbatii cei devotati natiunei loru au luptat in lupta parlamentaria cu armă scientie si esperiintie, ca se va capacitate; voi insa n'ati vrutu să pricepeti, si pentru că vi e tema de astfelu de luptă morale, care a inceputu la lăs dimensiuni însemnatu prin tóte dilarie liberali si nevinde jidănilor, si a si apropiatul după evanđelie, vediindu-ve slabii in potere vostre, ati luat refugiu la corruptiuni si demoralizări, si la fortățile oficiale si totu nu vi-ati potut ajunge scopulu asia precum ati si doriti!

Report.

) O neb

acestea recomenda de a dreptulu can-
re si saluta in frunte-si, cu litere mari
geri deákiste?!

Asta contradiceri — pentru noi, cei ce
care atentione petrecem tienut'a fis-cărei
m-natiunale, sunt nespicaveri, celu pucinu
a a răstra, cea comună logica si morală.
gămu solenelu, că unu romanu deákistu,
eca legatu prin solidaritate de program'a si
artista lui Deák, identica cu a guvernului de
stadi, ar si de preferit'u unu unguru! Negămu
că afonturile ce ni face guvernul de astadi
ar si mai suferibili, daca sunt eu ajutorul romaniilor!
De unde, noi foră se vremu cătu de
pucinu a vatemă pre cineva său macar a pole-
misă cu cineva, venim a marturist, că — nu
principemu, dar nici nu aprobașu si nici vomu
urmă, pana nu ni se va lăuri mai bine, mai ad
captum unor șmeni simpli ca noi — aceste
lucruri enigmatică.

Duo activisti in sensulu Albinei.

Hatiegu, in 3.15 iuliu.

In telegramulu ce Vi s'a adresatu, veti
si affatu cumea noi ce alegere facuram.

Noi — majoritatea romana, eram toti
pentru Dr. E. M.; — dar o parte mica si nein-
semnatu, lacoma insa de bani, facu scornituri
diavolesci; — căci „pasarea malaiu visidă“
— era par' acă se dee man'a cu ungurii, si se nă-
saca o rusine colosală! spre care scopu se mai
incercara si coruptiuni. — Nu vi potu deserio-
trist'a scena ce s'a intomplau. La toti, — dar
tardiu — li s'a deschis ochii. Insa trăca si
asia!

Se fisi vediutu apoi asora in cercurile
electorale din comitatul — cum jucă csárdás —
passivitatea romana, pre langa butiolo
cu rachiul. — Romanii — alergara cu toti la
urna, — si fiindu noi sfasiati in „passivist“ si
„activisti“, — trasi de o parte, impinsi de alta,
— firesce că nici n'am ajunsu a pune candida-
tu, lasandu poporul preda in manile con-
trarilor nostri de mōrtă!

Eu unulu, credeti-me, Ve rogu, nu mai
afu caușa nenorocirilor noștre altu unde-va,
de cătu singuru in mediotulu nostru
deák-elegerile, lacom'a, egoismulu spuscatu si
giatul'a, insociata de invidia, si spriginita si
si de p' steponi, acestea ne omōra! Si, ierte-
ungeltirile dragutiula, candu dicu, că noi nu
clericali mai multu, nu suntemu demni de o
reactiunibuna!

unu per! Tōte, corespondintele noștre — si
Cingle din Transilvania, redunda de pes-
portretul bine, de unde acăst'a, si pana unde?!
re! Cineulta barbatia, domnilor! Corupti-
usurpati moral'a si stupiditatea — vedem
că-si uau mane si jocă orgiele; dar tocmai
de aceea, cei buni cu atâtua mai vortosu se se
impreune si se lucre si ei!

Red.

Sasea-romana, 9 iuliu 1872.

(Indreptare, dupa meritu. Ehre, dem Ehre,
Schmach und Schande, dem Schmach und
Schande gebührt!) Cetindu corespondint'a din
nr. 50 „Temisiéra, 3 iuliu,“ me afu indemnătu,
a indreptă unu numu dintre cele citate acolo
pentru merite la alegerea din Sasea.

In „Temesi lapok“ cu de bunaséma din
sminta de tipariu s'a pus „advocatul Mătyás,“
in locu de „advocatul Muntzán,“ pentru că
in Sasea nu esiste altu advocat, de cătu acăst'a.
Acăst'a sminta a treoutu si in traducerea
din „Albina.“ Deci dara nu se bucuru co-
respondintele din Temisiéra, că nu este iici unu
romanu intra rapitorii de dreptu ai poporului
romanu; ba e, inca romanu care nu e indestu-
latu cu laud'a din „Temesi lapok“, ci astăpta
acuma său o medalia, său chiar unu ordine, o
cavaleria; — Hausmeisterulu lui Lónyay, cu
da buna séma l'a pusu in list'a celor ce vor
capetă... din...

Nu potu si moi caracteristicu pentru tim-
pulu si regimulu de astadi, de cătu că — șmeni
ca: C. Haller, G. Ivacicoviciu, pop'a Alecsa si
Muntzán Bodu facu la merite si prosperdă non
plus ultra! „In timpulu seceriei — numai burni-
enele sporesc.“ La 1863 — am vediutu acăst'a
cu ochii. —

F. G.

Janu, in 2 iuliu 1872.

Vedindu si audindu, că e multa mirare
prin cerculu Sasca, cum de dlu protopopu Jonu
Popoviciu din Mercina la alegerea de deputat
a votat pre facia pentru Babesiu, pana ce alu no-
stru, parintele Josca, a lucratu totu asiā de pre
facia in contra lui Babesiu, adoratului seu de
pana mai ieri, pana se-lu cascige domnii in con-
tra poporului; — si fiindu că unii slabii de pri-

cepera credu că dlu protopopu din Mercina
fostu intr'adeveru de partid'a natiunala, — vinu
a chiarifică lucrul după date positive.

Publicul se insiela rou si tocmai cade in
eurs'a fariseasca, candu crede aparintiei. Posi-
tivu este, că in campulu de alegere intalnindu-
se alegatorii de la Janu cu cei din Mercina,
acestia au spusu respicatu cumca dlu Nitia
protototdeun'a i-a invetiatu că se fia in contra
lui Babesiu, si pentru pop'a Alexa. Dupa invetia-
toru acăst'a protopopescă, din Mercina a
fostu mai numerosi votisantii in contra lui Ba-
besiu, de cătu dintră tōte celelalte comune ur-
bariali. Ba unu alegatoriu povestit, că cu urechile
sale a auditu pe fratele episcopului din A, un-
chiulu protopopului, cum l'a dogenită că — de
ce batjocoresc asiā de reu poporulu romanu!

Asia dara votulu lui pro facia pentru Ba-
besiu, a fostu numai o apucatura fariseasca cu
atât'a mai vertosu, cu cătu si făispanulu nostru,
caro e cununat cu prot'a Nitia, calatorindu priu
cereu pentru cortesia, s'a laudat publicu că
— prot'a Nitia e cascigatu!

Deci se nu se insile poporulu de a credo
ca protopopulu Jonu Popoviciu din Mercina —
e alu poporului si nu alu domnilor; ér dom-
nii — las' se-i sia recunoscatori, căci a meri-
tat! Inteligint'a nostra se se pazișca bine,
ca se nu se friga pre nesciuto! — Astadi multi
misie si ticalosi jocă rol'a de maisteri in politi-
cia si diplomati'a cea nalta!

Unu diplomatu din scol'a grofului.

Macea, in iuniu 1872.*

(Rectificare.) In nrulu 42 alu Albinei,
intra varietăti sub titlulu „Hiperzelu său sim-
plicitate“ se serie cunica preotulu localu G. B.
in 26 maiu candu candidatulu de alegatu de-
acbistu si-a desfasuratu program'a sa politica,
nainte de a pleca densulu si cu notariulu com.
J. Mladinu la Pecica, in fruntea alegatorilor, a
celebrat in biserică misa pentru caletoria feri-
cita la Pecica sel.

Căci am numai atât'a a observă: cumca
stimatulu d. preotu G. B. nu numai că n'a fostu
la Pecica dar nici n'a luatu cătu de mica parte
la acea întrăga istoria, ba nici de facia n'a
fostu; nici standardul de care se vorbesce, cu
scirea deale nu s'a dusu. Deci tōte căte
s'a scrisu despre acelu meritatu barbatu si
preotu alu nostru G. B. tōte sunt scornituri
göle ba döra si rentatișe.

Stimatulu nostru preotu G. B. adeca
George Bragia, este cunoscetu tuturora jurn
in prejurul de barbatu de cea mai deplina si
solida demnitate si activitate natiunala; elu
pururi, intru tōte a fostu si este iniciatorulu
intreprinderilor natiunale, nici candu unel'ta
contrarilor! La acăstă alegere densulu, ne-
voindu a lueră in contra pactului din Aradu, a
remas neutralu; ér susțelete cele bune romane
i sunt multiamitorie si rōga pre Ddieu, se-i tinea
vertutea si credint'a natiunala intru multi ani!

In cătu privesco acea notitia perso'n'a
mea, am a responde, cumea Reuniunea politica
natiunala a tuturor romanilor din comitatul
Aradului după cum de comunu se scie, facandu
pactu cu partid'a deákiana, ca cerculu nostru
se remans deákistilor, eu ca membru alu ace-
lei Reuniuni, firesce că eram deoblegat a
sprigini pe candidatulu deákistu; am mersu
decid la Pecica cu cătu-va dintr-o alegatori si
mi-am facutu detorint'a; negu inşa că standardul
portat in noi, ar si alu bisericci; acel'a e
alu comunei, facutu cu spesele comunei, precum
arăta inscriptiunea lui, Comun'a, casă la tōte ora-
siunile mai solene, l'a folositu si asta data.

Stim'a ce eu o portu extra memor'a —
intru dlu adormitulu marele natiunalist George
Popa, si pe care o am manifestat si pana
acuma, toti aceia o cunoșcu cari nu cunoșcu
pre mine si famili'a mea. —

La expresiunile nedemne despre mine,
nu afu demiu a reflectă ceva. J. Mladinu.

Smu-Mihail, l. Temisiéra in iuliu 1872.

(Pro memoria!) La cele-ce dlu preotu
alu nostru Jos. Secosianu a publicat in nrulu
44 alu pretuiti Albine, in cătu ele atingu si
scol'a si pre mine subscrisulu invetiatoriu, cu
scopu de a rogă pre intregu on. publicu ceti-
toriu, si specialu pre colegii mei invetiatori ca
nu cum-va se se faca o judecata definitiva
despre adeveru — nainte de timpu, din afirma-
riile unilateral ale numitului dlu preotu, —
vinu a aduce la cunoștința publica, cumea
deja decurge investigare regulata pe calea sa,
si la timpul seu — foră tōta indoel'a se va

* Intardiatu pentru imbuldișpa materielor. Red.

constată adeverulu, a nume că — in comun'a
noastră pacinica si cercetata de grefe necasuri si
calamitati — cine propaga nemoral'a si neinti-
legeri!

V. Scurdă, docinte.

Varietati.

= (Unu diriginte s. Administratoriu
de economia rurala,) slavu de natiunali-
tate, in vresta de 28 ani, cu scientie sis-
tematece, teoretice si practice si din fa-
milie pré bona, cauta aplicare intre ro-
mani, a caror'a limba o vorbesce, a nume
in Romania la careva mosia. Cunosciin-
tie si pracs'a aceluia se estinde atâtua a
supr'a lucrării pamantului, cătu si a su-
pr'a prasalei si culturei de cai, si a supr'a
veterinariatului. Adresă se poate află la
Redactiunea Albinei in Pesta.

= (Anunciu!) Unu teneru, carole a fostu
aplicatu peste doi ani la oficie notariali ca
adjunctu, cari afaceri le pricepe deplinu, —
carele mai departe se poate aplică si in cance-
laria advocațiale, precum si in prezentu este
aplicatu, — si carele vorbesce si scrie limb'a
romana, magiara si germana, se recomanda
pentru atari aplicatiuni. — Corespondintele
private in acestu respectu se primesc sub li-
ter'a M. in Vaskóh per N. Várad, „Poste res-
tante.“

= (Dlu Vas. Giurană adm. protopres-
iteralu in Clivestie, la marginea Bucovinei.)
„unul dintr-o nefericitii prenumeranti la Am-
vonulu,“ — cum se sprima, după ce s'a obositu
reclamandu totu rezultatul, prin epistole recom-
mandate, inca o data întrăba pre calea publi-
citateli: candu r. d. Justinu Popșiu si va implini
promisiunea, facuta in „Albina“ nr. 16 a. c.
in privint'a edarei Amvonului?!

== (Francmasonii din Pesta si bugetulu
loru.) In foia ilustrata „Magyarország és a
nagy világ“ nr. 49 an. 1871, se comunica, cum
ea adunarea generale a francmasonilor a de-
numitul pre dlu G. Ioanoviciu de mare-magi-
stru la logea din Pesta. Totu acolo cotimă că
bugetul anualu alu acestei Loge e 13,000 fl.
Óre spre ce scopu se aduna aceste bani?
Nu potu presupune altu ce, de cătu pentru
de a plati agenti, ca se faca proseliti pentru
acăstă liga, mai pro susu de tōto porculosa bi-
sericei noștre si natiunalitătilor! — Dlu G.
Ioanoviciu, precum ni se reportat inca asta
întreană din Oravita, ca delegatul alu Logei cen-
trale din Pesta, a fostu de a instalatu logea nouă
din Oravita; noi-atunci nu poteam se cre-
dem acăstă scire, astadi că vedem reportul
citatei foi magiare, nu ne mai potu indoi! —
Ni se mai descopore că, si unii primari biseri-
cani de ai nostri ar apartine francmasonilor;
dar — pentru Ddieu, de candu francmasonis-
mul se feco vameșu si fariseu?! — Atât'a
ni-ar mai trebui, ca jafulu si tradarea se se
ascunda sub măsc'a de francmasonu! —

= (Parastasu soienu,) s'a celebrat in
merciu treinta, in 10 iuliu n. in Beiusu, pentru
de curențu in Pesta reposat'a intru dominulu
Maria Cozma nascuta Stupa. Trist'a acăstă
functiune biserică a esecutat'o r. d. pro-
topopu G. Vasileviciu, si a asistat — afara
de duiosulu sociu si baietinulu seu si rudenele
sale, o mare multime de crestini si unu numeru
insemnatu de intilginti, foră diserintia de con-
fesiune, rostindu totu cu pietate căte o serbinte
rugatiiene catra atotpotintele Ddieu etern'a
odihna si dulcea memoria a reposate! Unu
doi si coudorere mai adunca si mai generale
nu se poate cugetă, nici lacrime mai multe si
mai sincere nu s'au versat — de micu si mare
ca si la acăstă ocasiune; si întrăga adunarea
eu o gura si cu unu sufletu a intonatu reposa-
tei: „In eternu amintirea ei!“

= („Passivitatea activa“) Uau ne-
tareu, ce vré si elu se trăea de mare inteleptu
politiciu natiunalu, andindu óre undeva unu su-
netu, dar nepricpendu-lu bine, si fiindu lenesiu
a essamină mai de aproape, a disu si elu că, e
„passivitatea activa“. Acăst'a ni aduce a minte
de o istorie, o intemplantare adeverata, forte asc-
mene, de carea toti ridu, căti o audu poves-
tindu-se. — A fostu in iern'a anului 1862. Nu
mai scim, a căte deputatiune venise de la
Aradu la Viena, cu planșori in contra domni-
lor hoti, ce stepaneau atunci tiăr'a. Erau in
acei deputatiune si doi advocati de ai nostri,
si ieserat Gregorius Popoviciu si dlu Philimonu,
(pe care — tienă-ni-lu Ddieu, că trăiesce si
astădi!) Selăsluiti erau in Hotelu-Meissel, unde
si mancau. O data la cina unul cetește intro-
mancările din tarifa „Limmerneș“. Ali, dice
elu, se mancănu frigura de mnielu, ce n'am

mai mancatu pre la anulu nou! — C

aduce. Dar elu, cunoscatoriu, vede

mnielu, ci vitielu. „Kellner! das ist n

mornes, das ist Kälbernes.“ adeca:

mnielu, ci vitielu.“ — „No io: Lämm

Kälbernen;“ adeca: „da, vedi bine

de vitielu Gregorius Popoviciu disse:

mer Kerl, merken sich; das ist nich

Lamm, ist das Kind von Schaf,

das Kind von Kuh! Wissen's jet

Netareule, baga săm'a, că astă nu

Mnielu, e copilul ōiei, — ér vī

pilulu vasei! Ai intielesu?“ — Bi

stă cu gur'a cascata si cu ochi inhol

sfora se pricepa unu cuventu, —

de politicastrii nostri, ce-si facu studiale — nint

tindu, ci — jocandu in cărti. —

= (Indreptare.) Dlu docinte din Fisc

cerculu electoral Aradulu-nou, Jos. Suciu,

privire la amintirea numelui seu in „Albin“ it

nr. 47, intre cei proditi in castrele contrar

dă deslucirea că, densulu pururi a fost s

liberata in partea natiunale, ér că momenta

a intrat in taber'a contrarilor si s'incepe

a descalfi pre unii secusigeni ce se astau acc si

la comand'a dlu Notariu Decico, care cum ba

vede este si politiaiul domnilor, — erau nu

